

Beslutningsforslag nr. B 32. Fremsat den 9. november 2006 af Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Frank Aaen (EL), Line Barfod (EL), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL), Per Clausen (EL) og Rune Lund (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om, at pensioner, dagpenge og kontanthjælp skal følge indkomstudviklingen

Satspuljen medfører, at udviklingen i pensioner, dagpenge og kontanthjælp år efter år halter mere og mere bagefter den almindelige indkomstudvikling og dermed medvirker til den øgede ulighed.

Folketinget pålægger på den baggrund regeringen inden den 1. marts 2007 at fremsætte forslag om:

- 1) at den årlige regulering af overførselsindkomsterne sker på baggrund af den procentvise stigning i årslønnen på grundlag af Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik, uden fradrag,
- 2) at afskaffe satspuljen og overføre vedtagne sociale tiltag og projekter, som i dag er finansieret af satspuljemidler, til faste konti på finansloven.

Bemærkninger til forslaget

Ad 1 – regulering af overførselsindkomsterne

Ulighed skabes på mange måder. En af dem er, at overførselsindkomsterne ikke reguleres i takt med den almindelige indkomstudvikling. Som det er nu, fravælger alle partierne på nær Enhedslisten ganske enkelt at give mennesker på overførselsindkomster den samme procentvise stigning i indkomsten som andre mennesker. Det vil sige, at relativt set bliver alle kontanthjælpsmodtagere, dagpengemodtagere og folke- og førtidspensionister økonomisk ringere og ringere stillet. Det er ganske enkelt helt urimeligt, at mennesker, der i forvejen modtager så små beløb, år for år skal falde mere og mere bagud i forhold til resten af samfundet.

I det enkelte år er det »kun« 0,3 pct., der skæres, men samlet løber beløbet op i meget store summer. En folkepension for enlige ville i 2007 være ca. 4.500 kr. højere, hvis der ikke var taget penge fra til satspuljen, og dagpengene til en arbejdsløs ville have været ca. 7.000 kr. højere uden satspuljen. Det viser et svar fra regeringen til Enhedslistens Jørgen Arbo-Bæhr på spørgsmål nr. S 6453 (folketingsåret 2005-06). Betsvarelsen af § 20-spørgsmål nr. S 6453 er optrykt som bilag 1 til forslaget.

Samlet vil satspuljen bare i 2007 koste mennesker på overførselsindkomster i alt ca. 6,7 mia. kr. (finansministerens svar på S 6915 (2005-06) stillet af Frank Aaen). Det betyder, at folkepensionisterne i 2007 betaler ca. 2,4 mia. kr. til satspuljen, førtidspensionisterne betaler ca. 1,1 mia. kr., de, der er syge eller på barsel, betaler ca. 700 mio. kr., og det samme gør de, der er arbejdsløse, og de, der er på efterløn.

Ad 2 – afskaffelse af satspuljen

Satspuljen skaber mere ulighed. Alle andre partier end Enhedslisten har legitimeret den større ulighed ved at hævde, at pengene kommer tilbage til de berørte i form af det sociale arbejde, som finansieres af satspuljen. For det første er det mere end usædvanligt, at udgifter på finansloven betales af dem, der skal nyde godt af udgiften. Man siger jo heller ikke, at folkepensionen skal betales af folkepensionisterne, eller at børnene eller deres forældre skal betale for folkeskolen. For det andet er der sket det, at denne pulje oprindeligt havde til formål at finansiere forsøgs- og udviklingsarbejde på det sociale område, men nu anvendes den hovedsagelig til finansiering af almindelige driftsopgaver på social-, sundheds-, beskæftigelses- og integrationsområdet. Typisk er det kun en procentdel, der nyfordeles hvert år, selv om puljen er på snart 7 mia. kr. Metoden indebærer f.eks., at mennesker med handicap, som er på førtidspension, i princippet selv har betalt for en ydelse som Center for Tilgængelighed og Handicapportalen. Det er i modsætning til andre sociale ydelser, der betales over den samlede finanslov efter princippet om, at mennesker med de højeste indkomster betaler mest.

Forslagsstillerne mener, at der med enkelte undtagelser laves mange fine projekter for satspuljemidler, og de skal selvfølgelig have lov til at fortsætte, men finansieret over finansloven som andre ting og ikke med penge, der er taget fra mennesker med de laveste indkomster.

Skriftlig fremsættelse

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om, at pensioner, dagpenge og kontanthjælp skal følge indkomstudviklingen.

(Beslutningsforslag nr. B 32).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Endeligt svar på spørgsmål S 6453 af 11. august 2006 stillet af Jørgen Arbo-Bæhr*Spørgsmål:*

Vil ministeren opdatere besvarelsen af spørgsmål nr. S 2817 af 16. september 2005 med satsreguleringstallene for 2007?

Svar:

I vedhæftede tabeller 1-15 er vist de ønskede oplysninger. Tabellerne svarer til tabellerne i svaret af 16. september 2005 på S 2817 af 4. august 2005. Dog er tallene i tabellernes anden række (»regulering med satsreg.pct. plus satspulje«) blevet ændret for 2005 og 2006 i forhold til de tilsvarende tal i svaret på S 2817. Det skyldes, at der ved beregningerne til svaret på S 2817 blev anvendt en procent til puljebeløb i 2005 på 0,3 i stedet for rettelig 0,2. Det skal endvidere bemærkes, at de »faktiske satser« for 2007 (jf. tabellernes første række) er foreløbige beregninger, og at de derfor for visse af overførslerne bl.a. som følge af særlige afrundingsregler kan afvige en smule fra den endelige fastsættelse af satserne for 2007, der – typisk i november måned – udmeldes i bekendtgørelser fra de pågældende ressortministerier.

Vedrørende førtidspension skal bemærkes, at det ved aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2006 blev bestemt, at pensionsbeløbene til personer på almindelig og forhøjet almindelig førtidspension skulle sættes op til niveauet for den mellemste førtidspension. Forliget blev indgået i november 2005, dvs. efter besvarelsen af spørgsmål S 2817.

Derfor er der for enlige og gifte førtidspensionister med almindelig og forhøjet almindelig førtidspension fra og med 2006 angivet samme beløb i tabellernes tre rækker som for enlige henholdsvis gifte førtidspensionister med mellemste førtidspension, jf. tabellerne 4, 5, 9 og 10.

Det kan selvsagt ikke afgøres, om forbedringerne for de pågældende førtidspensionister også ville være blevet gennemført i situationerne med alternative reguleringer. I tabellerne er det imidlertid teknisk lagt til grund, at dette ville være tilfældet.

Det skal desuden bemærkes, at de viste satser for førtidspension vedrører den »gamle« ordning. Førtidspensionen blev ændret i 2003. Fx modtager enlige, der har fået tilkendt førtidspension efter 1. januar 2003, en ydelse, der bortset fra afrundinger svarer til den maksimale sats for arbejdsløshedsdagpenge, jf. tabel 15.

Endelig skal for så vidt angår folkepensionisterne (jf. tabel 1 og 6) bemærkes, at den supplerende engangsydelse til ældre i 2003 og den supplerende ældreydelse fra 2004 ikke er indregnet i de angivne ydelser til folkepensionisterne. I øvrigt kan det ikke – i lighed med hvad der gælder for førtidspensionister – afgøres, om de pågældende forbedringer for folkepensionister med beskeden supplerende indkomst eller formue også ville være blevet gennemført i situationerne med alternative reguleringer af overførslerne.

Alternative reguleringsmekanismer for indkomstoverførslerne ville have haft betydning for arbejdsudbud, indkomstfordeling og offentlige finanser og dermed have indebåret andre forløb for fx beskatning eller andre offentlige udgifter, som også påvirker overførselsmodtageres økonomi.

Der kan ikke drages enkle konklusioner ved at sammenligne udviklingen i satsreguleringen og timelønnen. Det skyldes bl.a., at der i satsreguleringen sker en korrektion for, at overførselsmodtagere ikke betaler arbejdsmarkedsbidrag. Hertil kommer, at der korrigeres for ændringer i den årlige arbejdstid og for pensionsbidrag.

Hvis der var blevet reguleret med timelønnen, ville satserne for overførselsindkomsterne være vokset hurtigere end den udbetalte årsløn for de beskæftigede lønmodtagere. Det ville have svækket tilskyndelserne til at arbejde og dermed reduceret arbejdsudbud og beskæftigelse. Samtidig ville de offentlige finanser være blevet belastet, hvilket ville have skabt behov for kompenserende ændringer i andre offentlige udgifter eller højere beskatning. Det ville have kunnet påvirke overførselsindkomstmodtagernes økonomi.

Endelig skal anføres, at de viste satser ikke giver et udtømmende billede af indkomstforholdene for overførselsmodtagere under gældende regler, bl.a. fordi satspuljemidlerne også kommer overførselsmodtagere til gode, hvortil kommer de nævnte diskretionære forbedringer af ydelserne til folkepensionister med beskeden indkomst eller formue og ændringen af førtidspensionen i 2003.

Den automatiske regulering er mere fordelagtig for overførselsmodtagere end i mange af de

lande, Danmark normalt sammenlignes med, jf. Velfærdskommissionens Analyserapport *Fremtidens velfærd – sådan gør andre lande, marts 2005*, s. 109.

Systemet med satsregulering og puljebeløb indebærer endvidere, at gruppen af overførselsmodtagere opnår en udvikling i ydelserne nogenlunde på linje med udviklingen i den gennemsnitlige udbetalte årsløn for de beskæftigede lønmodtagere.

Tabel 1-15, som er bilag til besvarelsen af S 6453 (se bilag 1)

Tabel 1. Reelt enlig folkepensionist

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	88.272	88.620	90.756	91.032	93.216	95.640	98.700	102.624	105.396	108.768	111.924	114.168	116.448	119.244
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	88.272	88.896	91.296	91.848	94.332	97.068	100.464	104.748	107.892	111.672	115.236	117.768	120.468	123.720
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	88.272	90.300	93.732	97.200	100.800	104.832	109.032	115.044	119.184	124.188	129.408	134.196	137.952	142.908

Tabel 2. Reelt enlig med højeste førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	139.620	140.172	143.544	143.976	147.420	151.248	156.084	161.844	166.212	171.528	176.508	180.036	183.636	188.040
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	139.620	140.604	144.396	145.260	149.196	153.528	158.892	165.228	170.196	176.148	181.776	185.772	190.044	195.180
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	139.620	142.824	148.248	153.732	159.420	165.792	172.428	181.488	188.028	195.924	204.168	211.728	217.656	225.480

Tabel 3. Reelt enlig med mellemste førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	109.848	110.280	112.932	113.280	115.992	119.004	122.808	127.500	130.944	135.132	139.056	141.840	144.672	148.140
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	109.848	110.628	113.616	114.300	117.396	120.804	125.028	130.176	134.088	138.780	143.208	146.352	149.712	153.756
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	109.848	112.368	116.640	120.960	125.436	130.452	135.672	142.968	148.116	154.332	160.824	166.776	171.444	177.600

Tabel 4. Reelt enlig med forhøjet almindelig førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	99.528	99.924	102.336	102.648	105.108	107.844	111.300	115.632	118.752	122.556	126.108	128.640	144.672	148.140
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	99.528	100.236	102.948	103.572	106.368	109.452	113.280	118.008	121.548	125.808	129.828	132.816	149.712	153.756
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	99.528	101.820	105.684	109.596	113.652	118.200	122.940	129.624	134.292	139.932	145.812	151.212	171.444	177.600

Tabel 5. Reelt enlig med almindelig førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	88.272	88.620	90.756	91.032	93.216	95.640	98.700	102.624	105.396	108.768	111.924	114.168	144.672	148.140
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	88.272	88.896	91.296	91.848	94.332	97.068	100.464	104.748	107.892	111.672	115.236	117.888	149.712	153.756
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	88.272	90.300	93.732	97.200	100.800	104.832	109.032	115.044	119.184	124.188	129.408	134.196	171.444	177.600

Tabel 6. Gift folkepensionist

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	63.804	64.056	65.592	65.808	67.380	69.492	72.096	75.168	77.196	79.668	81.984	83.628	85.308	87.360
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	63.804	64.248	65.976	66.372	68.172	70.512	73.368	76.704	79.008	81.780	84.396	86.244	88.224	90.600
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	63.804	65.268	67.752	70.260	72.864	76.152	79.596	84.192	87.216	90.876	94.692	98.196	100.944	104.568

Tabel 7. Gift, med højeste førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	115.152	115.608	118.380	118.752	121.584	125.100	129.480	134.388	138.012	142.428	146.568	149.496	152.496	156.156
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	115.152	115.956	119.076	119.784	123.036	126.972	131.796	137.184	141.312	146.256	150.936	154.248	157.800	162.060
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	115.152	117.792	122.268	126.792	131.484	137.112	142.992	150.636	156.060	162.612	169.452	175.728	180.648	187.140

Tabel 8. Gift, med mellemste førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	85.380	85.719	87.768	88.056	90.156	92.856	96.204	100.044	102.744	106.032	109.116	111.300	113.532	116.256
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	85.380	85.980	88.296	88.824	91.236	94.248	97.932	102.132	105.204	108.888	112.368	114.828	117.468	120.636
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	85.380	87.336	90.660	94.020	97.500	101.772	106.236	112.116	116.148	121.020	126.108	130.776	134.436	139.260

Tabel 9. Gift, med forhøjet almindelig førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	75.060	75.360	77.172	77.424	79.272	81.696	84.696	88.176	90.552	93.456	96.168	98.100	113.532	116.256
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	75.060	75.588	77.628	78.096	80.208	82.896	86.184	89.964	92.664	95.916	98.988	101.268	117.468	120.636
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	75.060	76.788	79.704	82.656	85.716	89.520	93.504	98.772	102.324	106.620	111.096	115.212	134.436	139.260

Tabel 10. Gift, med almindelig førtidspension

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	63.804	64.056	65.592	65.808	67.380	69.492	72.096	75.168	77.196	79.668	81.984	83.628	113.532	116.256
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	63.804	64.248	65.976	66.372	68.172	70.512	73.368	76.704	79.008	81.780	84.396	86.340	117.468	120.636
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	63.804	65.268	67.752	70.260	72.864	76.152	79.596	84.192	87.216	90.876	94.692	98.196	134.436	139.260

Tabel 11. Person med sygedagpenge

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	132.392	132.912	136.084	136.500	139.776	143.416	147.992	152.724	156.832	161.876	166.556	169.884	173.264	177.424
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	132.392	133.328	136.916	137.748	141.492	145.600	150.696	155.948	160.628	166.244	171.548	175.344	179.400	184.340
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	132.392	135.460	140.608	145.808	151.216	157.248	163.540	171.392	177.580	185.016	192.764	199.888	205.504	212.940

Tabel 12. Person med revaliderings-ydelse

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	132.372	132.900	136.092	136.512	139.788	143.520	148.200	152.880	157.560	162.552	167.904	170.040	173.424	178.260
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	132.372	133.380	137.016	137.796	141.444	145.596	150.804	156.000	161.880	167.640	172.884	175.500	179.664	185.316
3 Regulering med timeløn ekskl. genetillæg	132.372	135.456	140.664	145.860	151.320	157.296	163.536	171.336	178.896	186.492	194.340	199.940	205.656	213.756

Tabel 13. Person med kontanthjælp, ikke-forsørger

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	66.552	79.824	81.636	81.900	83.976	86.160	88.920	92.532	95.028	98.064	100.908	102.924	104.988	107.508
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	66.552	80.112	82.272	82.764	84.996	87.456	90.516	94.452	97.284	100.692	103.920	106.212	108.660	111.588
3 Regulering med time-løn ekskl. genetillæg	66.552	81.384	84.480	87.600	90.840	94.476	98.256	103.740	107.472	111.984	116.688	121.008	124.392	128.868

Tabel 14. Person med kontanthjælp, forsørger

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	106.224	106.340	108.680	109.200	111.800	114.708	118.380	122.940	126.264	130.308	134.088	136.764	139.500	142.848
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	106.224	106.560	109.440	110.100	113.076	116.352	120.420	125.400	129.168	133.692	137.976	141.012	144.252	148.152
3 Regulering med time-løn ekskl. genetillæg	106.224	108.252	112.368	116.520	120.828	125.664	130.692	137.736	142.692	148.680	154.920	160.656	165.156	171.096

Tabel 15. Person med arbejdsløsheds-dagpenge

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Faktiske sats	132.340	132.860	135.980	136.500	139.880	143.520	148.200	152.880	157.040	161.980	166.660	170.040	173.420	177.580
2 Reg. med satregulerings-pct. + pct. til puljebeløb	132.340	133.380	137.020	137.800	141.440	145.600	150.800	156.000	160.680	166.400	171.600	175.500	179.660	184.600
3 Regulering med time-løn ekskl. genetillæg	132.340	135.460	140.660	145.860	151.320	157.300	163.540	171.340	177.580	185.120	192.920	199.940	205.660	212.940